

**UCHWAŁA NR XXXII/175/2016
RADY GMINY KROŚNICE**

z dnia 29 grudnia 2016 r.

**w sprawie zatwierdzenia Planu Odnowy Miejscowości wsi Łazy Wielkie i Łazy Małe
na lata 2016-2023**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j.Dz.U.2016.446 ze zm.) oraz § 10 ust. 2 pkt 2 lit. b rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 lutego 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz.U.2013.501 ze zm.) uchwala się, co następuje:

§ 1. Zatwierdza się Plan Odnowy Miejscowości wsi Łazy Wielkie i Łazy Małe na lata 2016-2023 przyjęty uchwałą nr 3/2016 zebrania wiejskiego w sołectwie Łazy z dnia 24 listopada 2016 r., stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Krośnice.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy
Krośnice

Piotr Morawek

Plan odnowy miejscowości wsi Łazy Wielkie i Łazy Małe na lata 2016-2023

Opracowany przez mieszkańców wsi Łazy Wielkie i Łazy Małe.

Sołectwo Łazy 2016r.

Spis treści.

1. Charakterystyka miejscowości, w której realizowana będzie operacja
 - 1.1 Położenie miejscowości, przynależność administracyjna, powierzchnia, liczba ludności.
 - 1.2 Historia miejscowości.
 - 1.3 Przestrzenna struktura miejscowości.
2. Zasoby służące odnowie miejscowości.
 - 2.1 Zasoby przyrodnicze oraz dziedzictwo kulturowe.
 - 2.2 Obiekty i tereny.
 - 2.3 Infrastruktura społeczna.
 - 2.4 Infrastruktura techniczna.
 - 2.5 Gospodarka i rolnictwo.
 - 2.6 Kapitał społeczny i ludzki.
3. Ocena mocnych i słabych stron miejscowości, w której realizowana będzie operacja.
4. Opis planowanych zadań inwestycyjnych na lata 2016-2023.
5. Opis i charakterystyka obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych ze względu na ich położenie oraz cechy funkcjonalno – przestrzenne, w szczególności poprzez odnawianie lub budowę placów parkingowych, chodników lub oświetlenia ulicznego.
6. Opis zadania pn. „Budowa placu zabaw i siłowni zewnętrznej w miejscowości Łazy Wielkie”
7. Opis i wizualizacja zadania pn. „Modernizacja boiska sportowego w Łazach Wielkich”
8. Opis zadania pn. „Budowa kanalizacji sanitarnej wzdłuż drogi powiatowej nr 1450 wraz z przyłączami w miejscowości Łazy Wielkie”
9. Opis zadania pn. „Budowa kanalizacji sanitarnej dla działek zlokalizowanych przy drodze gminnej – działka nr 242, 228 wraz z przyłączami w miejscowości Łazy Małe”
10. Opis zadania pn. „Budowa kanalizacji sanitarnej dla działek zlokalizowanych przy drodze gminnej – działka nr 224 w miejscowości Łazy Małe”
11. Mapa ewidencyjna miejscowości wraz z umiejscowieniem planowanych inwestycji.

1. Charakterystyka miejscowości w której realizowana będzie operacja

1.1 Położenie miejscowości, przynależność administracyjna, powierzchnia, liczba ludności

Wieś Łazy Wielkie (51°25'07"N 17°17'55"E), Łazy Małe (51°24'32"N 17°16'52"E) i przysiółek Poręba (51°24'02"N 17°16'08"E) położone są w północnej części województwa dolnośląskiego, na terenie powiatu milickiego, w południowo-zachodniej części gminy Krośnice. Od zachodu graniczą z powiatem milickim (gminą Milicz), a od południa z powiatem trzebnickim (gminą Zawonia). Wioski geograficznie położone są na zachodnich stokach Wzgórz Krośnickich i Wzgórz Twardogórskich (leżących w obrębie Wzgórz Trzebnickich), przy drodze z Bukowic do Lasowic i Milicza. Niedaleko wsi, na skraju dużego kompleksu leśnego znajduje się przysiółek – Poręba, do którego doprowadza szosa. Łazy położone są 188 m n.p.m., a tuż za wioską Łazy Wielkie, na północ od wsi leży najwyższe wzniesienie Wzgórz Krośnickich i ziemi milickiej – Gęślica (242 m n.p.m.), porośnięta lasem bukowym. Znajduje się tam wieża obserwacyjna Nadleśnictwa Milicz. Przy drodze do Lasowic znajduje się Babia Góra (205 m n.p.m.) – najwyżej położona wydma paraboliczna w Dolinie Baryczy w wierzchwinowej partii Wzgórz Krośnickich. Poniżej położona jest malownicza dolina Brzeźnicy (Młyńskiej Strugi), która ciągnie się od Babiej Góry do miejscowości Skoroszów. Przez Łazy przepływa rzeka – Jesionka, a stawy prywatne zajmują powierzchnię ok. 1 ha.

Łazy zamieszkuje ok. 589 mieszkańców, co stanowi ok. 7,26 % ogółu mieszkańców gminy Krośnice, w tym Łazy Wielkie – 299 mieszkańców, Łazy Małe – 264 mieszkańców i Łazy – Poręba – 26 mieszkańców.

Obręb Łazy Wielkie zajmuje teren o powierzchni 2254 Ha.

Łazy Wielkie i Łazy Małe posiadają połączenia autobusowe z Miliczem. Miejscowości usytuowane są na terenie Gminy Krośnice oraz stanowią miejsce przecinania się gminnych szlaków komunikacyjnych i układów transportowych rangi regionalnej. Sieć dróg powiatowych i gminnych jest rozbudowana, jednakże stan techniczny większości z nich nie

odpowiada parametrom i standardom wynikającym z przepisów dotyczących dróg, jak i oczekiwanej ich jakości przez użytkowników.

Łazy leżą w obrębie Parku Krajobrazowego „Dolina Baryczy” utworzonego w 1996 roku w celu zachowania wartości krajobrazowych (wielkie kompleksy leśne i stawowe), przyrodniczych (ostoja zwierzyny leśnej, ptactwa wodnego, którego stwierdzono tu ponad 280 gatunków, w tym 169 lęgowych; do najcenniejszych gatunków należą: czapla purpurowa, bocian czarny, perkoz rdzawo-szyi, żuraw i drapieżny orzeł bielik) i historyczno-kulturowych. Ponadto wioski otoczone są kompleksami leśnymi (buczynami i lasami sosnowo-świerkowymi). W pobliżu nie zlokalizowano uciążliwego przemysłu, czego efektem jest bardzo czyste powietrze i specyficzny mikroklimat. W związku z powyższym, jedną z wielu szans rozwoju wsi jest agroturystyka oraz rozwój usług i infrastruktury na potrzeby turystów.

Przez Łazy Małe i przysiółek Poręba przebiega najdłuższy szlak rowerowy (niebieski) gminy o nazwie Wielka Pętla Wzgórz Krośnickich łączący ze sobą najciekawsze miejsca w gminie. Pozwala zapoznać się z pełnią krajobrazów ziemi krośnickiej, a w szczególności z malowniczymi, zalesionymi Wzgórzami Krośnickimi – pasmem morenowych wzgórz, zaliczanych do Wału Trzebnickiego. Szlak w większości prowadzi szosami o małym natężeniu ruchu i utwardzonymi drogami leśnymi. Natomiast przez Łazy Wielkie przebiega szlak zielony „Na Gęślicę”, który łączy się z ww. niebieskim szlakiem. W momencie dotarcia do Łaz Wielkich można odpocząć na postoju rowerowym „Przystanek Przyroda”. Przez Łazy Małe przechodzi także Szlak Konny Doliny Baryczy liczący 140km, od Przygodziczek w powiecie ostrowskim do Sułowa. Szlak ma być wydłużony do 270km w kierunku Żmigrodu i połączony z systemem szlaków jezdzieckich w rejonie Obornik Śląskich i Trzebnicy.

Miejscowości posiadają również zaplecze kulturalne (światlicę wiejską), sakralne (Kościół filialny p.w. Matki Bożej Różańcowej), boiska sportowe (do siatkówki i piłki nożnej), plac zabaw, sklepy ogólnospożywcze i przystanki autobusowe. Łazy Wielkie, Łazy Małe i przysiółek Poręba tworzą jedno sołectwo Łazy.

do zakonu cysterek w Trzebnicy otrzymała wieś Łazy w swoim wianie. W tym okresie ludność Łaz zajmowała się bartnictwem, jest to rodzaj pszczelarstwa leśnego. Z urbarza trzebnickiego z 1410 roku dowiadujemy się, że wieś liczyła 8 dziedzin – gospodarstw dziedzicznym na prawie polskim o nazwach, które pochodzą od ich właścicieli: Chwalkofka (Chwalkówka), Scheschenskra (Czeszyńska), Jakubofka (Jakubówka), Crzischanofka (Krzyżanówka), Polkoffka (Polkówka), Schadroffka (Szczodrówka), Wollnykofka (Wolnykówka), Dobeschofka (Dobieszówka), które składały daninę roczną – łącznie 49 wiader miodu. Gospodarstwa te były rozlokowane najprawdopodobniej wokół centralnego placu, a śladów pierwotnego założenia – okolnicy – można doszukać się dziś w układzie dróg.

Łazy dzieliły się na Łazy Wielkie i Łazy Małe, co jest zachowane do dzisiaj. Obecnie do Łaz należy również Poręba. W pobliżu Łaz znajduje się Kubryk, gdzie znajduje się baza noclegowa – hotel. Przyjeżdżają tam myśliwi z różnych zakątków Europy, by brać udział w polowaniach, które odbywają się na terenie całego powiatu milickiego.

W 1498r. Łazy nosiły słowiańską nazwę wsi „Lashe”, którą w 1939 roku zmieniono na Mittenwald – Łazy Poręba, Mittenwald Gross Lahse – Łazy Wielkie i Mittenwald Ober Lashe – Łazy Małe. W miejscowości znajduje się kurhan z epoki brązu – 1m wys. i 14m średnicy podstawy (słabo widoczny w terenie) oraz cmentarzysko całopalne popielnicowe (IV okres epoki brązu – ok. 1000 lat p.n.e.), którego stan zachowania jest nieznany.

W Łazach Małych pośród zabudowy wsi we wschodniej części (obecnie przy kościele), znajduje się dawny cmentarz ewangelicki z ok. 1850 roku. Podobny cmentarz znajduje się w Łazach Wielkich.

1.3 Przestrzenna struktura miejscowości

Układ osadniczy wsi jest ulicowy, z obustronnie zlokalizowaną zabudową. W Łazach Wielkich utworzony został wybitnie długi łańcuch osadniczy, który łączy się łańcuchem osadniczym Łaz Małych.

Miejscowości mają zróżnicowany krajobraz rolniczy z dużym udziałem roślinności naturalnej, zadrzewień i zabagnień. Łazy posiadają prawnie uregulowany plan zagospodarowania przestrzennego. W miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego wsi Łazy w granicach Parku Krajobrazowego „Dolina Baryczy”, znajdują się fragmenty obszaru wskazane na potrzeby rozwojowe wsi, nie kolidujące z warunkami ochrony parku krajobrazowego.

Opracowując Plan Zagospodarowania Przestrzennego ustanowiono, iż:

- remonty, rozbudowę istniejących obiektów należy prowadzić zgodnie z obowiązującymi przepisami szczególnymi oraz zasadami określonymi w uchwale w sprawie uchwalenia miejscowego zagospodarowania przestrzennego wsi Łazy;

- na terenach zainwestowanych, formę nowych obiektów należy dostosować do skali, ukształtowania bryły i detalu istniejącej zabudowy zlokalizowanej w obrębie terenu wyznaczonego liniami rozgraniczającymi, w tym formy i wysokości dachu, układu kalenicy, poziomu posadowienia parteru, formy i wysokości ogrodzenia.

Ustala się tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w układzie wolnostojącym lub bliźniaczym. Wysokość zabudowy nie może przekroczyć trzech kondygnacji naziemnych, tj. parter, piętro i poddasze użytkowe. Ustala się obowiązek wydzielenia w obrębie własności miejsc postojowych dla samochodów użytkowników stałych i przebywających okresowo w ilości: 1 miejsce na mieszkanie lub pokój hotelowy, 1 miejsce na każde 30m² powierzchni usługowej.

Dopuszcza się sytuowanie lokalnych dominant architektonicznych, przekraczających wysokości trzech kondygnacji naziemnych, wzbogacających formę obiektów w tym naczółków, wież, dzwonnicy, pod warunkiem zachowania przepisów szczególnych.

Wyznaczono również strefę ścisłej ochrony archeologicznej dla stanowisk archeologicznych oraz znajdujących się w rejestrze zabytków, gdzie zakazana jest wszelka działalność budowlana, inwestycyjna, nie związana bezpośrednio z konserwacją bądź rewaloryzacją terenu. Wszelkie działania na tym terenie podlegają uzgodnieniu z właściwymi Służbami Ochrony Zabytków i muszą być przeprowadzone pod nadzorem i za zezwoleniem tych służb.

Obecny wygląd miejscowości:

- Występuje zróżnicowanie starej i nowej zabudowy;
- W zabudowie przeważają budynki jednorodzinne, jednopiętrowe lub parterowe;
- Istnieją budynki gospodarcze, magazynowe i biurowe po byłym PGR-ze;
- Wszystkie budynki mieszkalne są murowane;
- Można zauważyć stały wzrost liczby nowych domów jednorodzinnych, budowanych przez mieszkańców Łaz i okolicznych miejscowości oraz mieszkańców Wrocławia;
- Istnieją działki rekreacyjne oraz wybudowane domki letniskowe wraz z infrastrukturą techniczną, dostosowanych do pobytu letniego lub całorocznego, w okresie letnim wypoczywa ok. 100 osób;

- Łazy Wielkie i Łazy Małe stają się znanymi i lubianymi miejscowościami wypoczynkowymi, m.in. dla mieszkańców Wrocławia, którzy chętnie przebywają tu w okresie letnim i podczas weekendów;
- Stale poprawia się dbałość o estetykę oraz ład i porządek na posesjach:
 - znaczna większość posesji jest ogrodzona;
 - widoczne obszary posesji obsadzone są drzewkami i krzewami ozdobnymi oraz kwiatami.

2. Zasoby służące odnowie miejscowości

2.1 Zasoby przyrodnicze oraz dziedzictwo kulturowe

Zasoby przyrodnicze:

Łazy położone są w południowej części Parku Krajobrazowego „Dolina Baryczy”, w sąsiedztwie kompleksów leśnych oraz na obszarze Natura 2000. Park Krajobrazowy należy do terenów o szczególnych walorach ekologicznych, najcenniejszych przyrodniczo, zarówno w skali krajowej jak i międzynarodowej. Występuje tu prawna ochrona krajobrazu, roślin i zwierząt. Podstawy jego funkcjonowania to wielkie kompleksy leśne i stawowe będące naturalną ostoją zwierzyny leśnej i ptactwa wodnego. Występuje starodrzew m.in. w formie wiązów, dębów i lip. Występuje tu ponad 280 gatunków ptactwa wodnego, z czego 169 to gatunki lęgowe. Na terenie Parku Krajobrazowego występują m.in. rzadko spotykane łąbędzie nieme, swoje kolonie zakładają także mewy śmieszki, kaczki-krzyżówki, czernice, podgorzałki i krakwy. Nie brak perkozów, rybitw, czapli i kormoranów. W łąkach trzciny gniazduje liczna populacja bąka oraz błotniaka stawowego. Występują też ptaki zagrożone wyginięciem: bielik, kania ruda i rdzawa, a także bocian czarny. Dzięki dużym zbiornikom wodnym można obserwować przeloty dużych ptaków wodnych i błotnych, a także stada gęsi i żurawi. Łazy charakteryzują się dużym zadrzewieniem i urozmaiconym drzewostanem. Na tym terenie występuje starodrzew, m.in. w formie dębów i lip, są też pomniki przyrody. Podnosi to atrakcyjność miejscowości, przyciągając wiele osób do zbierania runa leśnego (borówek, jagód, jeżyn, malin, grzybów). Występuje tu również prawna ochrona krajobrazu, roślin (widłak, konwalia majowa, zawilce, fiołki) oraz zwierząt (gacek szary, łasica łaska, jaszczurka zwinka, kumak nizinny, orzeł bielik).

W części środkowej kompleksu leśnego między Krośnicami, Pierstnicą Małą, Łazami Wielkimi, a szosą z Milicza do Skoroszowa znajdują się drzewostany bukowe. W najstarszych gniazdują siniaki, a w nieco młodszych muchołówki małe, gatunki bardzo

rzadkie. Wschodnia część kompleksu leśnego jest ostoją lęgową bielika, gatunku zagrożonego wyginięciem.

Tereny miejscowości należą do dorzecza Baryczy. Ciek wodny spływa w kierunku wschodnim i północno-wschodnim, by ujść do Prądni, która z kolei uchodzi do Baryczy. Ze względu na ukształtowanie terenu występują liczne zastoiska, co umożliwia budowanie stawów. Ponadto Łazy znajdują się w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP nr 303 – Pradolina Barycz – Głogów (E).

Na terenie Łaz występują głównie gleby bielicowe wytworzone z piasków pochodzenia wodnolodowcowego (przydatne do hodowli sosny) i gleby brunatne wytworzone na glinach pochodzenia polodowcowego (przydatne do hodowli buka). Występują również złoża kruszywa naturalnego.

Dziedzictwo kulturowe:

Walory architektoniczne, zabytki oraz osobliwości kulturowe miejscowości reprezentują:

1. Łazy Wielkie:

- Cmentarz poewangelicki pośrodku wsi ok. 1850r.;
- Budynek murowany i tynkowany w Łazach Wielkich nr 14 z ok. 1860r.;
- Dom mieszkalny nr 12 z 1834r.
- Stodoła nr 12 z ok. 1911r.
- Stodoła nr 26 z ok. 1880r.
- Dom mieszkalny nr 39 z ok. 1910r.

2. Łazy Małe:

- Młyn w Łazach Małych;
- Cmentarz ewangelicki (miejsce pocmentarne) pośrodku wsi z 2 poł. XIX wieku;
- Dom mieszkalny nr 3 z ok. 1905r.;
- Dom mieszkalny nr 8 z ok. 1905r.;
- Dom mieszkalny nr 17 z ok. 1860r.;
- Dom mieszkalny nr 18 z 1926r.

Występują tu również udokumentowane stanowiska archeologiczne:

- cmentarzysko ciałopalne (kultura łużycka);
- ślady osadnictwa (neolit, późne średniowiecze);
- osada (kultura łużycka);

- cmentarzysko (kultura łużycka);
- cmentarzyska kurhanowe.

2.2 Obiekty i tereny

- boisko do siatkówki w Łazach Wielkich - wybudowane przez Gminę Krośnicę. W tym miejscu ma powstać plac zabaw, a boisko zostanie przeniesione do Łaz Małych.

- boisko do piłki nożnej w Łazach Wielkich – powstało kilkanaście lat temu przy współpracy lokalnej społeczności, pomocy gminy oraz klubu sportowego ZKS POLAR – ŁAZY, którego drużyna była finansowana przez firmę POLAR, produkującą sprzęt AGD;

- plac zabaw w Łazach Wielkich – powstało w bieżącym 2016r. ze środków Funduszu Sołeckiego

W 2014r., dzięki środkom finansowym pozyskanym z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013 w ramach działania „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju” wyznaczono w terenie szlak niebieski rowerowy „Wielka Pętla Wzgórz Krośnickich”, który przebiega przez Łazy Małe i przysiółek Poręba oraz łączy ze sobą najciekawsze miejsca w gminie. Łączna długość szlaku na terenie całej gminy Krośnice wynosi około 50km Szlak w większości prowadzi szosami o małym natężeniu ruchu i utwardzonymi drogami leśnymi. Ponadto przez miejscowość przechodzi także Szlak Konny Doliny Baryczy liczący 140km, od Przygodziczek w powiecie ostrowskim do Sułowa.

2.3 Infrastruktura społeczna

Na terenie wsi zlokalizowane są:

a) Łazy Małe:

* świetlica wiejska, która posiada zaplecze kuchenne, sanitarne oraz salę. Organizowane są tu imprezy okolicznościowe, spotkania mieszkańców, itp. W świetlicy organizowane są również zajęcia dla dzieci i młodzieży (zajęcia plastyczne, ruchowe, gry i zabawy, itp.). W okolicy świetlicy umiejscowiony jest Quest – gra terenowa „Zdrowe i pachnące Łazy”;

* kościół filialny p.w. Matki Boskiej Różańcowej wybudowany w latach 80-tych, należący do parafii Bukowice. Wokół kościoła znajdują się pozostałości cmentarza ewangelickiego z 1850r. oraz kamień – pomnik poległych mieszkańców wsi w I wojnie światowej;

* dawne kąpielisko, które kiedyś przyciągało wielu gości (z okresu międzywojennego), obecnie jest remontowane i należy do prywatnego właściciela. W 2017r. ma być dostępne dla mieszkańców i turystów;

* stadnina koni oraz gospodarstwo agroturystyczne „Stajnia Łazy Małe”, które posiada najciekawszą ofertę jako ośrodek jeździecki na terenie gminy Krośnice. Można w niej skorzystać z jazdy konnej dla początkujących jak i zaawansowanych. W ofercie znajduje się oprowadzanie na koniu dla dzieci, jazda na lonży, jazdy maneżowe oraz jazdy w terenie, wszystko pod okiem wykwalifikowanych instruktorów. W stajni są wachły czystej krwi arabskiej, klacze fryzjerskie i huculskie. Działa tam również pensjonat dla koni. Tuż przy stajni znajduje się domek dla gości, a kolejne miejsca noclegowe są w domkach nad stawem. Gospodarstwo agroturystyczne oferuje również basen oraz staw rybny z możliwością łowienia. Latem

stajnia organizuje obozy jeździeckie.

b) Łazy Wielkie:

* budynek dawnej filii szkoły podstawowej w Bukowicach, która została zlikwidowana w 2004r., obecnie należy do prywatnego właściciela oraz stanowi budynek mieszkalny;

* remiza strażacka – kwatera Ochotniczej Straży Pożarnej (budynek zabytkowy);

* „Przystanek Przyroda” – miejsce postoju dla rowerzystów (grill, ławki i stoły);

2.4 Infrastruktura techniczna

1. Na terenie Łaz wybudowana jest oczyszczalnia ścieków oraz sieć kanalizacyjna, do której aktualnie podłączonych jest ok. 55 domów. Ponadto mieszkańcy miejscowości w większości podłączeni są do sieci wodociągowej.

2. Przez wioski przebiega magistrala gazociągowa.

3. Miejscowość posiada sieć energetyczną napowietrzną, poprowadzoną na słupach energetycznych żelbetowych. Wioski posiadają częściowo oświetlenie uliczne.

4. System zaopatrzenia w wodę, tj. ujęcia wody, jej uzdatnianie i rozprowadzanie – wodociąg grupowy w Łazach Małych obsługuje Łazy Małe, Łazy Wielkie i przysiółek Poręba w układzie sieci rozgałęziowej.

5. Drogi powiatowe przebiegające przez miejscowość tj. 1450 D i 1452 D oraz drogi gminne, z których część posiada nawierzchnię utwardzoną.

6. Na terenie wsi znajdują się:

- przystanki autobusowe (2 w Łazach Wielkich, 1 w Łazach Małych);

- cmentarz poewangelicki (Łazy Wielkie);
- sklepy ogólnospożywcze (1 w Łazach Wielkich, 1 w Łazach Małych);
- firma „Dromex” (Łazy Małe).

2.5 Gospodarka i rolnictwo

Do głównych gałęzi gospodarki i rolnictwa należą:

- uprawa zbóż;
- zakład produkcyjno-usługowy;
- usługi agroturystyczne
- usługi transportowe;
- usługi rekreacyjno-wypoczynkowe;

Oprócz tego na terenie miejscowości swoją działalność gospodarczą prowadzą m.in.:

- firma „Dromex” zajmująca się obróbką drewna dla celów budowlanych w Łazach Małych.

2.6 Kapitał społeczny i ludzki

Najstarsi mieszkańcy Łaz to ludność napływowa po roku 1945, większość z nich to repatrianci z obszaru dzisiejszej Ukrainy (z okolic Lwowa, Łucka, Rumna i Wołynia), przesiedleńcy z południowo-wschodnich krańców Polski (m.in. z okolic Rzeszowa) oraz z Polski centralnej (m.in. z okolic Częstochowy, Łodzi).

Struktura ludności pod względem zatrudnienia przedstawia się następująco:

- Pracownicy zakładu produkcyjnego „Dromex”;
- Pracownicy zakładów przemysłowych znajdujących się w Miliczu, Twardogórze, Trzebnicy i okolicach (zakłady tapicerskie, stolarskie, produkujące uszczelki – „ILPEA”, przetwórstwa mięsnego – „Tarczyński S.A.”), Oleśnicy (Zakłady Naprawcze Taboru Kolejowego) i Wrocławiu (Bosch, Whirpool);
- Pracownicy służb zdrowia w Miliczu, Twardogórze i okolicach;
- Pracownicy Nadleśnictwa Milicz;
- Emeryci, renciści i bezrobotni;
- Osoby prowadzące indywidualne gospodarstwa rolne;
- Osoby zajmujące się usługami i handlem pracując na własny rachunek (sklepy ogólnospożywcze, zakład stolarski, własna działalność gospodarcza).

Na terenie Łaz obecnie działa Stowarzyszenie „Aktywne Łazy”, które powstało w 2012r. Działa ono na rzecz ogółu społeczeństwa ze szczególnym uwzględnieniem mieszkańców wsi

wchodzących w skład sołectwa Łazy. Celem Stowarzyszenia jest działalność na rzecz wspierania rozwoju obszarów wiejskich poprzez pobudzanie aktywności lokalnej społeczności, integrację mieszkańców, ochronę wartości historycznych, kulturowych. Stowarzyszenie wspiera także działania edukacyjne, sportowe i prozdrowotne, aby zaktywizować dzieci, młodzież i dorosłych. Stowarzyszenie prowadzi też warsztaty z tworzenia rękodzieła, m.in.:

- wytwarzanie ozdób / figurek z masy solnej,
- wykonywanie kwiatów z krepiny, bibuły, serwetek (słoneczniki, malwy, hiacynty, róże, krokusy, motyle, anioły),
- wytwarzanie ozdób bożonarodzeniowych i wielkanocnych,
- malowanie kubków i donic,
- anioły z drewna,
- scrapbooking - kartki okolicznościowe i świąteczne,
- quilling,
- zdobienie przedmiotów metodą decoupage,
- zioła w oliwie lub occie,
- robienie świec, koralików, wianków.

Stowarzyszenie ma pod swoją opieką Klub Sportowy w Łazach, który szkoli w piłkę nożną głównie dorosłych.

Miejscowa ludność kultywuje liczne obyczaje i tradycje:

- **Religijne:**

- coroczna procesja Bożego Ciała;
- procesja wielkanocna wokół kościoła parafialnego w Bukowicach;
- uroczyste ceremonie Wielkiego Tygodnia (np. Droga Krzyżowa z udziałem wiernych na placu przykościelnym w Wielki Piątek, a w Wielką Sobotę święcenie pokarmów i adoracja Grobu Jezusa, przy którym straż pełnią strażacy OSP) w kościele parafialnym w Bukowicach;
- uroczysta msza św. na cmentarzu parafialnym odprawiana w Dzień Wszystkich Świętych 1 Listopada w Bukowicach;
- w miesiącu maju pod udekorowanymi krzyżami ustawionymi przy skrzyżowaniach śpiewane są tzw. majówki czyli litanie Loretańskie;
- nabożeństwa różańcowe w październiku;

- odpust parafialny 15 sierpnia w święto Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny (Matki Boskiej Zielnej) w kościele parafialnym w Bukowicach;
- odpust 7 października w święto Matko Bożej Różańcowej w kościele Łazach Małych;
- Świeckie:
 - udział w dożynkach gminnych i parafialnych;
 - festyny rodzinne organizowane m.in. z okazji Dnia Dziecka;
 - Dzień Matki, Dzień Babci i Dzień Dziadka;
 - zabawy taneczne;
 - mikołajki 6 grudnia, wieczór kolęd;
 - tworzenie wioski tematycznej oraz przyjmowanie grup zorganizowanych.

3. Ocena mocnych i słabych stron miejscowości, w której realizowana będzie operacja.

Mocne strony

- Łązy są miejscem przecinania się powiatowych szlaków komunikacyjnych oraz dróg łączących gminę Krośnice z sąsiednimi powiatami – Miliczem i Trzebnicą;
- Są sołectwem liczącym ok. 589 mieszkańców, w okresie letnim wypoczywa tu dodatkowo ok. 100 osób;
- Występuje potencjał leśny, dający podstawy dla rozwoju aktywizacji gospodarczej, podniesienia atrakcyjności, np. dla rozwoju turystyki aktywnej i wypoczynku;
- Atrakcyjne rezerwy terenowe pod rozwój nowych działalności, np. usługi, budowa domków letniskowych, agroturystyka;
- Wysoka atrakcyjność zasobów przyrodniczych, turystycznych, wypoczynkowych oraz zasobów dziedzictwa kulturowego oraz wiejskiego - położenie na obszarze parku Krajobrazowego „Doliny Baryczy” wchodzącego w skład Europejskiej Sieci Ekologicznej NATURA 2000;
- Świetlica wiejska w Łazach Małych;
- Remiza strażacka w Łazach Wielkich;
- Wysoka aktywność władz gminy, posiadających zdolność do współpracy z otoczeniem zewnętrznym oraz zdobywania zewnętrznych środków finansowych na realizację ważnych przedsięwzięć gminnych;
- Aktywność społeczności lokalnej oraz jej zdolność do angażowania się w rozwój gminy;
- Powstanie funduszu sołectkiego;

- Aktywne działanie Stowarzyszenia „Aktywne Łazy”.

Słabe strony

- Peryferyjne położenie w stosunku do centrum administracyjnego regionu i wynikające stąd negatywne skutki w dotychczasowym rozwoju społeczno-gospodarczym i społecznym gminy, ucieczka ludzi młodych z terenu sołectwa;
- Wysokie bezrobocie;
- Zły stan dróg powiatowych i gminnych powodujących utrudnioną komunikację i słabe powiązanie z drogami wyższego rzędu, wysokie zapotrzebowanie inwestycyjno – modernizacyjno – remontowe;
- Degradacja zasobów dziedzictwa kulturowego wiejskiego, konieczność ponoszenia wysokich nakładów inwestycyjnych na zahamowanie tych zjawisk;
- Mało skuteczna promocja walorów przyrodniczych gminy oraz dziedzictwa kulturowego dla ściągnięcia kapitałów zewnętrznych, wynikająca z ograniczonych możliwości finansowych;
- Słaba infrastruktura ścieżek rowerowych;
- Słaby zasięg telefonii komórkowej;
- Słaba przepustowość sieci internetowej;
- Słabe doradztwo dla osób prowadzących i rozpoczynających działalność gospodarczą;
- Wysokie potrzeby na realizację nowej i zmodernizowanie istniejącej infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, w tym infrastruktury ochrony środowiska;
- Niski poziom klas bonitacyjnych gleb, degradacja infrastruktury melioracyjnej pól oraz dróg gruntowych;
- Brak zabezpieczenia głębokich rowów przy drogach powiatowych barierami;
- Ograniczenia prawne wynikające z położenia wsi na terenie Parku Krajobrazowego „Dolina Baryczy” wchodzącego w skład Europejskiej Sieci Ekologicznej NATURA 2000.

Szanse i okazje – możliwości rozwoju sołectwa wynikające z czynników zewnętrznych

- Zwiększenie dostępności do kapitałów i środków pomocowych, w tym pochodzących z Unii Europejskiej dla rolników (Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020);
- Popyt w Polsce i Europie na usługi turystyczne, oparte o zasoby przyrodnicze;
- Świadczenie usług doradczych dla rolników przy pozyskiwaniu środków z UE;

- Poprawa funkcjonowania transportu publicznego.

Zagrożenia – czynniki niesprzyjające, wynikające z otoczenia

- Mniejsza ilość środków finansowanych z funduszy unijnych w okresie programowania 2014- 2020 kierowana do obszarów wiejskich na rozwój i odnowę wsi oraz budowę dróg;
- Brak stabilności w polityce wspierania rozwoju obszarów wiejskich i gospodarki rolnej;
- Niskie nakłady na inwestycje remontowo-modernizacyjne układów transportowych, w tym dróg gminnych i powiatowych, przebiegających przez miejscowości, łączących się z drogami wojewódzkimi i krajowymi;
- Załamanie się popytu, tendencji rozwoju turystyki i wypoczynku opartego o zasoby przyrodnicze;
- „Ucieczka” ludzi młodych ze wsi do miasta;
- Zaostrzenie przepisów środowiskowych wynikających z położenia na terenie Parku Krajobrazowego „Dolina Baryczy” wchodzącego w skład Europejskiej Sieci Ekologicznej NATURA 2000;

4.Opis planowanych inwestycji na lata 2016-2023.

Głównym celem jest kompleksowy i harmonijny rozwój miejscowości poprzez wykorzystanie jego potencjałów i zasobów będący podstawą poprawy warunków życia społeczności lokalnej.

Priorytety:

Priorytet 1

„ODNOWA MIEJSCOWOŚCI, POPRAWA WARUNKÓW ŻYCIA I WSPIERANIE LOKALNEGO ROZWOJU NA OBSZARACH WIEJSKICH”

Zadania:

1. Realizacja prac modernizacyjno – inwestycyjnych mających na celu poprawę stanu technicznego i podniesienia bezpieczeństwa na drogach w obrębie miejscowości Łaz:
 - budowa/przebudowa/remont dróg;
 - budowa oświetlenia ulicznego wzdłuż dróg powiatowych i dróg gminnych;
 - budowa chodników wzdłuż dróg powiatowych;
 - budowa brakujących odcinków sieci kanalizacyjnej i wodociągowe;
 - budowa parkingów.

2. Doprowadzenie do poprawy estetycznego wyglądu wsi, budynków i zagród wiejskich.
3. Przygotowanie terenów i obiektów do funkcji rekreacji, wypoczynku oraz wspólnych spotkań mieszkańców sołectwa.
4. Stymulowanie działalności dających dodatkowe dochody gospodarstwom rolnym, m.in. agroturystyka, produkcja zdrowej żywności, itp.

Priorytet 2

„ROZWÓJ TURYSTYKI I WYPOCZYNKU OPARTY O ZASOBY PRZYRODNICZE I DZIEDZICTWO KULTUROWE WSI ŁAZY”

Zadania:

1. Podjęcie działań dla kompleksowego rozwoju usług pod potrzeby turystyki.
2. Skuteczna promocja walorów klimatycznych, przyrodniczych i rekreacyjno – wypoczynkowych.
3. Zagospodarowanie terenów wyznaczonych pod rekreację i turystykę aktywną.

Priorytet 3

„POPRAWA DOSTĘPNOŚCI DO NOWOCZESNYCH TECHNOLOGII, POPRAWA KWALIFIKACJI I WYKSZTAŁCENIA, WALKA Z BEZROBOCIEM”

Zadania:

1. Ułatwienie dostępu do nowoczesnych technologii – budowa infrastruktury umożliwiającej uzyskanie wysokiej przepustowości sieci internetowej (zwiększenie szybkości przesyłu danych) oraz dobrego zasięgu telefonii komórkowej.
2. Działania aktywizacyjne mające na celu pobudzenie aktywności zawodowej w celu podjęcia i utrzymania pracy lub otwarcia i prowadzenia działalności gospodarczej.
3. Doradztwo w zakresie pozyskiwania środków na rozwój gospodarstw wiejskich oraz różnicowania działalności rolniczej w kierunku agroturystyki i prowadzenie tzw. gospodarstw ekologicznych.

Opis planowanych inwestycji

L.p.	Nazwa zadania	Cel	Opis projektu, przeznaczenie	Harmonogram realizacji	Przybliżony koszt inwestycyjny netto	Planowane źródła finansowania inwestycji
Łazy Małe						
Budowa/przebudowa dróg, chodników, parkingów						
1.	Przebudowa drogi na działkach ewidencyjnych nr 241 i 242 obręb	Poprawa warunków życia, poprawa stanu	Wykonanie przebudowy drogi o długości ok. 1000 mb poprzez	Inwestycja planowana do realizacji w latach 2022-	1 000 000,00 zł	środki własne gminy

	Łazy Wielkie	technicznego i podniesienie bezpieczeństwa dróg oraz wspieranie rozwoju lokalnego	zwiększenie jej parametrów użytkowych, wykonanie nawierzchni asfaltowych	2023		
2.	Przebudowa drogi na działce ewidencyjnej nr 228 obręb Łazy Wielkie	Poprawa warunków życia, poprawa stanu technicznego i podniesienie bezpieczeństwa dróg oraz wspieranie rozwoju lokalnego	Wykonanie przebudowy drogi o długości ok. 230 mb poprzez zwiększenie jej parametrów użytkowych, wykonanie nawierzchni asfaltowych	Inwestycja planowana do realizacji w latach 2020-2021	230 000,00 zł	środki własne gminy
3.	Przebudowa drogi na działce ewidencyjnej nr 227 obręb Łazy Wielkie	Poprawa warunków życia, poprawa stanu technicznego i podniesienie bezpieczeństwa dróg oraz wspieranie rozwoju lokalnego	Wykonanie przebudowy drogi o długości ok. 52 mb poprzez zwiększenie jej parametrów użytkowych, wykonanie nawierzchni asfaltowych	Inwestycja planowana do realizacji w latach 2020-2021	ok. 52 000,00 zł	środki własne gminy
4.	Przebudowa drogi na działce ewidencyjnej nr 374/2 należącej do Nadleśnictwa Milicz oraz na działce ewidencyjnej nr 224 obręb Łazy Wielkie	Poprawa warunków życia, poprawa stanu technicznego i podniesienie bezpieczeństwa dróg oraz wspieranie rozwoju lokalnego	Wykonanie przebudowy drogi o długości ok. 400 mb poprzez zwiększenie jej parametrów użytkowych, wykonanie nawierzchni asfaltowych	Inwestycja planowana do realizacji w latach 2022-2023	400 000,00 zł	środki własne gminy oraz Nadleśnictwa Milicz
5.	Przebudowa drogi na działce ewidencyjnej nr 225 obręb Łazy Wielkie	Poprawa warunków życia, poprawa stanu technicznego i podniesienie bezpieczeństwa dróg oraz wspieranie rozwoju lokalnego	Wykonanie przebudowy drogi o długości ok. 70 mb poprzez zwiększenie jej parametrów użytkowych, wykonanie nawierzchni asfaltowych	Inwestycja planowana do realizacji w latach 2020-2021	ok. 70 000,00 zł	środki własne gminy
6.	Przebudowa drogi na działce ewidencyjnej nr 229 obręb Łazy Wielkie	Poprawa warunków życia, poprawa stanu technicznego i podniesienie bezpieczeństwa dróg oraz wspieranie rozwoju lokalnego	Wykonanie przebudowy drogi o długości ok. 75 mb poprzez zwiększenie jej parametrów użytkowych, wykonanie nawierzchni asfaltowych	Inwestycja planowana do realizacji w latach 2021-2022	ok. 75 000,00 zł	środki własne gminy
7.	Przebudowa drogi na działce ewidencyjnej nr 230, 231 i 232 obręb Łazy Wielkie	Poprawa warunków życia, poprawa stanu technicznego i podniesienie bezpieczeństwa	Wykonanie przebudowy drogi o długości ok. 250 mb poprzez zwiększenie jej parametrów użytkowych,	Inwestycja planowana do realizacji w latach 2021-2022	250 000,00 zł	środki własne gminy

		dróg oraz wspieranie rozwoju lokalnego	wykonanie nawierzchni asfaltowych			
8.	Przebudowa drogi na działce ewidencyjnej nr 220 obręb Łazy Wielkie	Poprawa warunków życia, poprawa stanu technicznego i podniesienie bezpieczeństwa dróg oraz wspieranie rozwoju lokalnego	Wykonanie przebudowy drogi o długości ok. 60 mb poprzez zwiększenie jej parametrów użytkowych, wykonanie nawierzchni asfaltowych	Inwestycja planowana do realizacji w latach 2020-2021	60 000,00 zł	środki własne gminy
9.	Przebudowa drogi na działce ewidencyjnej nr 97/4 obręb Łazy Wielkie	Poprawa warunków życia, poprawa stanu technicznego i podniesienie bezpieczeństwa dróg oraz wspieranie rozwoju lokalnego	Wykonanie przebudowy drogi o długości ok. 60 mb poprzez zwiększenie jej parametrów użytkowych, wykonanie nawierzchni asfaltowych	Inwestycja planowana do realizacji w latach 2020-2021	60 000,00 zł	środki własne gminy
10	Budowa chodnika przy drodze powiatowej nr 1452 D od skrzyżowania przy remizie strażackiej do świetlicy wiejskiej w Łazach Małych działka nr 245 obręb Łazy Wielkie	Poprawa warunków życia, poprawa stanu technicznego i podniesienie bezpieczeństwa oraz wspieranie rozwoju lokalnego	Budowa chodnika o długości ok. 1500 mb	Inwestycja planowana do realizacji w latach 2020-2023	ok. 750 000,00 zł	środki własne powiatu milickiego i gminy
11.	Budowa parkingu przy kościele w Łazach Małych działka nr 85 obręb Łazy Wielkie	Poprawa warunków życia, poprawa stanu technicznego i podniesienie bezpieczeństwa oraz wspieranie rozwoju lokalnego	Budowa parkingu przy kościele w Łazach Małych na ok. 20 miejsc parkingowych	Inwestycja planowana do realizacji w latach 2019-2021	ok. 80 000,00 zł	środki własne gminy, w tym środki funduszu sołectkiego, środki parafialne
Budowa oświetlenia ulicznego						
12.	Budowa oświetlenia ulicznego oraz montaż lamp ulicznych – uzupełnienie oświetlenia w Łazach Małych wzdłuż drogi - działka nr 241 i 242 obręb Łazy Wielkie	Poprawa warunków życia, podniesienie bezpieczeństwa oraz wspieranie rozwoju lokalnego	Montaż ulicznych lamp oświetleniowych na istniejących słupach – 3 szt. oraz budowa linii energetycznej, słupów oraz montaż ulicznych lamp oświetleniowych – 3 szt.	Inwestycja planowana do realizacji w latach 2022-2023	ok. 18 000,00 zł	środki własne gminy
13	Budowa oświetlenia ulicznego w Łazach Małych wzdłuż drogi - działka nr 228	Poprawa warunków życia, podniesienie bezpieczeństwa oraz wspieranie	Budowa linii energetycznej, słupów oraz montaż ulicznych lamp oświetleniowych	Inwestycja planowana do realizacji w latach 2020-2021	ok. 25 000,00 zł	środki własne gminy

	obręb Łazy Wielkie	rozwoju lokalnego	ok. 5 szt.			
14.	Budowa oświetlenia ulicznego w Łazach Małych wzdłuż drogi - działka nr 224 obręb Łazy Wielkie	Poprawa warunków życia, podniesienie bezpieczeństwa oraz wspieranie rozwoju lokalnego	Budowa linii energetycznej, słupów oraz montaż ulicznych lamp oświetleniowych ok. 2 szt.	Inwestycja planowana do realizacji w latach 2022-2023	ok. 10 000,00 zł	środki własne gminy
15.	Budowa oświetlenia ulicznego w Łazach Małych wzdłuż drogi - działka nr 230 i 231 obręb Łazy Wielkie	Poprawa warunków życia, podniesienie bezpieczeństwa oraz wspieranie rozwoju lokalnego	Budowa linii energetycznej, słupów oraz montaż ulicznych lamp oświetleniowych ok. 3 szt.	Inwestycja planowana do realizacji w latach 2021-2022	ok. 15 000,00 zł	środki własne gminy
16.	Budowa oświetlenia ulicznego oraz montaż lamp ulicznych – uzupełnienie oświetlenia w Łazach Poręba wzdłuż drogi - działka nr 234 obręb Łazy Wielkie	Poprawa warunków życia, podniesienie bezpieczeństwa oraz wspieranie rozwoju lokalnego	Montaż ulicznych lamp oświetleniowych na istniejących słupach – 1 szt. oraz budowa linii energetycznej, słupów oraz montaż ulicznych lamp oświetleniowych – 3 szt.	Inwestycja planowana do realizacji w latach 2022-2023	ok. 16 000,00 zł	środki własne gminy
Budowa infrastruktury wodociągowej/kanalizacyjnej						
17.	Budowa kanalizacji sanitarnej dla działek zlokalizowanych przy drodze gminnej – działka nr 242, 228 wraz z przyłączami w miejscowości Łazy Małe	Poprawa warunków i podniesienie standardów życia	Budowa kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączami w miejscowości Łazy Małe w drodze gminnej – działka nr 242, 228 Ø 90PE – 28m, Ø 200 – 400m, Ø160 – 61m	Inwestycja planowana do realizacji w latach 2017-2018	557 353,66 zł	środki własne gminy
18.	Budowa kanalizacji sanitarnej dla działek zlokalizowanych przy drodze gminnej – działka nr 224 w miejscowości Łazy Małe	Poprawa warunków i podniesienie standardów życia	Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Łazy Małe w drodze gminnej – działka nr 224, Ø 200 – 32m, Ø 160 – 3m	Inwestycja planowana do realizacji w latach 2017-2018	16 368,75 zł	środki własne gminy
Budowa, modernizacja miejsc rekreacji, wypoczynku, kultury						
19.	Budowa placu zabaw i siłowni zewnętrznej w miejscowości Łazy Małe na działce ewidencyjnej nr 108/2 obręb Łazy Wielkie	Poprawa warunków życia, podniesienie standardów życia, zwiększenie dostępu do obiektów rekreacji	Budowa placu zabaw i siłowni zewnętrznej od podstaw na działce gminnej. Planuje się zakup 9 urządzeń stanowiących wyposażenie placu zabaw oraz 4 urządzenia siłowni zewnętrznej.	Inwestycja planowana do realizacji w latach 2020-2021	ok. 50 000,00 zł	środki własne gminy, w tym środki funduszu sołeckiego

20.	Kompleksowa modernizacja świetlicy wiejskiej w Łazach Małych działka nr 109/2 obręb Łazy Wielkie	Poprawa warunków i podniesienie standardów życia i dostępu do obiektów kultury i rekreacji, poprawa stanu ochrony środowiska i efektywności energetycznej obiektów użyteczności publicznej	Modernizacja pomieszczeń, zaplecza, toalet, ocieplenie ścian, posadzek na gruncie, wymiana dachu, wymiana źródła ciepła, wymiana instalacji c.o. i c.w.u., likwidacja zbiornika na szambo, itp.	Inwestycja planowana do realizacji w latach 2019-2021	ok. 250 000,00	PROW 2014-2020, środki własne gminy
Łazy Wielkie						
Budowa/przebudowa dróg, chodników						
21	Przebudowa drogi na działce ewidencyjnej nr 214 obręb Łazy Wielkie	Poprawa warunków życia, poprawa stanu technicznego i podniesienie bezpieczeństwa dróg oraz wspieranie rozwoju lokalnego	Wykonanie przebudowy drogi o długości ok. 300 mb poprzez zwiększenie jej parametrów użytkowych, wykonanie nawierzchni asfaltowych	Inwestycja planowana do realizacji w latach 2021-2022	300 000,00 zł	środki własne gminy
22	Przebudowa drogi na działce ewidencyjnej nr 212 i 46/9 obręb Łazy Wielkie	Poprawa warunków życia, poprawa stanu technicznego i podniesienie bezpieczeństwa dróg oraz wspieranie rozwoju lokalnego	Wykonanie przebudowy drogi o długości ok. 920 mb poprzez zwiększenie jej parametrów użytkowych, wykonanie nawierzchni asfaltowych	Inwestycja planowana do realizacji w latach 2022-2023	920 000,00 zł	środki własne gminy
23	Przebudowa drogi na działce ewidencyjnej nr 224 obręb Łazy Wielkie	Poprawa warunków życia, poprawa stanu technicznego i podniesienie bezpieczeństwa dróg oraz wspieranie rozwoju lokalnego	Wykonanie przebudowy drogi o długości ok. 380 mb poprzez zwiększenie jej parametrów użytkowych, wykonanie nawierzchni asfaltowych	Inwestycja planowana do realizacji w latach 2021-2022	380 000,00 zł	środki własne gminy
24	Przebudowa drogi na działce ewidencyjnej nr 209/1 obręb Łazy Wielkie	Poprawa warunków życia, poprawa stanu technicznego i podniesienie bezpieczeństwa dróg oraz wspieranie rozwoju lokalnego	Wykonanie przebudowy drogi o długości ok. 160 mb poprzez zwiększenie jej parametrów użytkowych, wykonanie nawierzchni asfaltowych	Inwestycja planowana do realizacji w latach 2021-2022	160 000,00 zł	środki własne gminy
25.	Przebudowa drogi na działce ewidencyjnej nr 223 obręb Łazy Wielkie	Poprawa warunków życia, poprawa stanu technicznego i	Wykonanie przebudowy drogi o długości ok. 170 mb poprzez zwiększenie jej	Inwestycja planowana do realizacji w latach 2021-2022	170 000,00 zł	środki własne gminy

		podniesienie bezpieczeństwa dróg oraz wspieranie rozwoju lokalnego	parametrów użytkowych, wykonanie nawierzchni asfaltowych			
26	Przebudowa drogi na działce ewidencyjnej nr 222 obręb Łazy Wielkie	Poprawa warunków życia, poprawa stanu technicznego i podniesienie bezpieczeństwa dróg oraz wspieranie rozwoju lokalnego	Wykonanie przebudowy drogi o długości ok. 140 mb poprzez zwiększenie jej parametrów użytkowych, wykonanie nawierzchni asfaltowych	Inwestycja planowana do realizacji w latach 2021-2022	140 000,00 zł	środki własne gminy
27.	Przebudowa drogi na działkach ewidencyjnych nr 220, 226, 210, 225 obręb Łazy Wielkie	Poprawa warunków życia, poprawa stanu technicznego i podniesienie bezpieczeństwa dróg oraz wspieranie rozwoju lokalnego	Wykonanie przebudowy drogi o długości ok. 1160 mb poprzez zwiększenie jej parametrów użytkowych, wykonanie nawierzchni asfaltowych	Inwestycja planowana do realizacji w latach 2022-2023	1 160 000,00 zł	środki własne gminy
28	Budowa chodnika przy drodze powiatowej nr 1450 D od działki nr 27/12 do skrzyżowania przy remizie strażackiej w Łazach Wielkich działka nr 327 obręb Łazy Wielkie	Poprawa warunków życia, poprawa stanu technicznego i podniesienie bezpieczeństwa oraz wspieranie rozwoju lokalnego	Budowa chodnika o długości ok. 850 mb	Inwestycja planowana do realizacji w latach 2020-2023	ok. 425 000,00 zł	środki własne powiatu milickiego i gminy
29.	Budowa chodnika przy drodze powiatowej nr 1450 D od działki nr 27/12 do działki nr 20 w Łazach Wielkich działka nr 327 obręb Łazy Wielkie	Poprawa warunków życia, poprawa stanu technicznego i podniesienie bezpieczeństwa oraz wspieranie rozwoju lokalnego	Budowa chodnika o długości ok. 850 mb	Inwestycja planowana do realizacji w latach 2020-2023	ok. 425 000,00 zł	środki własne powiatu milickiego i gminy
Budowa oświetlenia ulicznego						
30	Montaż lampy ulicznej – uzupełnienie oświetlenia w Łazach Wielkich przy drodze powiatowej nr 1452D przy działce nr 394 – działka nr 245 obręb Łazy Wielkie	Poprawa warunków życia, podniesienie bezpieczeństwa oraz wspieranie rozwoju lokalnego	Montaż ulicznej lampy oświetleniowej na istniejącym słupie – 1 szt.	Inwestycja planowana do realizacji w latach 2018-2019	1 000,00 zł	środki własne gminy

31	Montaż lamp ulicznych – uzupełnienie oświetlenia w Łazach Wielkich przy drodze powiatowej nr 1450D obok remizy strażackiej – działka nr 327 obręb Łazy Wielkie	Poprawa warunków życia, podniesienie bezpieczeństwa oraz wspieranie rozwoju lokalnego	Montaż ulicznych lamp oświetleniowych na istniejących słupach – 2 szt.	Inwestycja planowana do realizacji w latach 2018-2019	2 000,00 zł	środki własne gminy
32.	Montaż lamp ulicznych – uzupełnienie oświetlenia w Łazach Wielkich przy drodze powiatowej nr 1450D w miejscach niebezpiecznych – działka nr 327 obręb Łazy Wielkie	Poprawa warunków życia, podniesienie bezpieczeństwa oraz wspieranie rozwoju lokalnego	Montaż ulicznych lamp oświetleniowych na istniejących słupach – ok.8 szt. oraz budowa linii energetycznej, słupów oraz montaż ulicznych lamp oświetleniowych – ok. 4 szt.	Inwestycja planowana do realizacji w latach 2017-2020	ok. 28 000,00 zł	środki własne gminy
33.	Budowa oświetlenia ulicznego w Łazach Wielkich wzdłuż drogi – działka nr 224 obręb Łazy Wielkie	Poprawa warunków życia, podniesienie bezpieczeństwa oraz wspieranie rozwoju lokalnego	Budowa linii energetycznej, słupów oraz montaż ulicznych lamp oświetleniowych ok. 2 szt.	Inwestycja planowana do realizacji w latach 2021-2022	ok. 10 00000 zł	środki własne gminy
34.	Montaż lamp ulicznych – uzupełnienie oświetlenia w Łazach Wielkich przy drodze – działka nr 210, 225 obręb Łazy Wielkie	Poprawa warunków życia, podniesienie bezpieczeństwa oraz wspieranie rozwoju lokalnego	Montaż ulicznych lamp oświetleniowych na istniejących słupach – ok. 6 szt.	Inwestycja planowana do realizacji w latach 2022-2023	ok. 6 000,00 zł	środki własne gminy
Budowa infrastruktury wodociągowej/kanalizacyjnej						
35.	Budowa kanalizacji sanitarnej wzdłuż drogi powiatowej nr 1450 D wraz z przyłączami w miejscowości Łazy Wielkie – dokończenie prac	Poprawa warunków i podniesienie standardów życia	Budowa kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączami w miejscowości Łazy Wielkie wzdłuż drogi powiatowej nr 1450 D – dokończenie prac Ø 200 – 413m, Ø 160 – 33m	Inwestycja planowana do realizacji w latach 2017-2018	514 019,85 zł	środki własne gminy
Budowa, remont, uporządkowanie miejsc rekreacji, wypoczynku i kultury						
36.	Budowa placu zabaw i siłowni zewnętrznej w miejscowości Łazy Wielkie na działce ewidencyjnej nr 378 obręb Łazy Wielkie	Poprawa warunków życia, podniesienie standardów życia, zwiększenie dostępu do obiektów rekreacji	Budowa placu zabaw i siłowni zewnętrznej na terenie ogrodzonym o pow. 355 m ² . Zaplanowano 9 urządzeń stanowiących wyposażenie placu zabaw oraz	Inwestycja planowana do realizacji w latach 2016-2018	44 087,95 zł	środki własne gminy, w tym środki funduszu sołeckiego

			4 urzędzenia siłowni zewnętrznej. Projektowane prace budowlane nie wymagają żadnych przyłączy			
37	Modernizacja boiska sportowego w Łazach Wielkich na działce ewidencyjnej nr 159 obręb Łazy Wielkie	Poprawa warunków życia, podniesienie standardów życia, zwiększenie dostępu do obiektów rekreacji	Wykonanie ogrodzenia boiska, budowa parkingu na ok. 10 miejsc, budowa studni do podlewania murawy, oświetlenie boiska, prace naprawcze murawy, zakup piłkochwyków, wymiana bramek na nowe, itd.	Inwestycja planowana do realizacji w latach 2018-2020	100 000,00 zł	PROW 2014-2020, środki własne gminy, w tym środki funduszu sołeckiego
38.	Uporządkowanie przestrzeni przy remizie strażackiej w Łazach Wielkich działka nr 378 obręb Łazy Wielkie	Poprawa warunków życia, podniesienie standardów życia, wspieranie rozwoju lokalnego	Zagospodarowanie terenu poprzez nasadzenie zieleni, utwardzenie terenu, budowę odcinka chodnika oraz utwardzenie wjazdu na plac	Inwestycja planowana do realizacji w latach 2018-2020	ok. 50 000,00 zł	środki własne gminy, w tym środki funduszu sołeckiego
39.	Uporządkowanie cmentarza poniemieckiego w Łazach Wielkich działka nr 117 obręb Łazy Wielkie	Poprawa stanu technicznego oraz wspieranie rozwoju lokalnego	Wykonanie prac porządkowych na cmentarzu poniemieckim w Łazach Wielkich	Inwestycja planowana do realizacji w latach 2018-2020	ok. 5 000,00 zł	środki własne gminy, w tym środki funduszu sołeckiego
Działania aktywizacyjne mieszkańców						
40	Aktywizacja mieszkańców	Rozwój aktywności i integracji społecznej, wspieranie włączenia społecznego, podniesienie poziomu świadczonych usług edukacyjnych	Organizacja spotkań i zajęć edukacyjnych dla dorosłych, m.in. zajęcia edukacyjne z obsługi komputerów, telefonów komórkowych, zajęcia rękodzielnicze, kulinarne, taniec towarzyski, itd.	Inwestycja planowana do realizacji w latach 2017-2023	ok. 10 000,00 zł	NGO, środki własne gminy, w tym środki funduszu sołeckiego
41.	Aktywizacja dzieci i młodzieży poprzez edukację i zabawę	Rozwój aktywności i integracji społecznej, wspieranie włączenia społecznego, podniesienie poziomu świadczonych usług edukacyjnych	Organizacja zajęć dla dzieci i młodzieży, m.in. w okresie wakacji i ferii zimowych, np. gry zespołowe, spacer tematyczne, zajęcia plastyczne, sportowe, itp.	Inwestycja planowana do realizacji w latach 2017-2023	ok. 10 000,00 zł	NGO, środki własne gminy, w tym środki funduszu sołeckiego

5. Opis i charakterystyka obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych, ze względu na ich położenie oraz cechy funkcjonalno – przestrzenne, w szczególności poprzez odnawianie lub budowę placów parkingowych, chodników lub oświetlenia ulicznego.

W Łazach są miejsca, które w sposób naturalny służą mieszkańcom do spotkań oraz nawiązywania sprzyjających kontaktów społecznych. Zaliczyć do nich można:

- plac przed Kościołem filialnym p.w. Matki Boskiej Różańcowej położony w Łazach Małych, stanowi naturalne miejsce spotkań i integracji mieszkańców Łaz, w szczególności w dni świąteczne i wolne od pracy. W chwili obecnej nie ma tam parkingu, w związku z czym konieczna jest budowa placu parkingowego, co znacznie poprawi wygląd estetyczny wsi oraz stworzy dogodne miejsce do parkowania pojazdów.

- plac i parking przy świetlicy wiejskiej w Łazach Małych jest kolejnym naturalnym miejscem spotkań i integracji mieszkańców wsi, zwłaszcza kiedy w świetlicy odbywają się m.in. spotkania wiejskie, zabawy taneczne, festyny rodzinne, itp. W chwili obecnej przy świetlicy znajduje się plac parkingowy z kostki brukowej, który znacznie poprawił wygląd estetyczny wsi.

- plac przy remizie strażackiej w Łazach Wielkich stanowi kolejne miejsce spotkań i integracji mieszkańców miejscowości. Obok remizy strażackiej planowana jest budowa placu zabaw i siłowni zewnętrznej, gdzie będzie przebywać i spotykać się jeszcze więcej osób. Planuje się zagospodarować teren poprzez nasadzenie zieleni, utwardzenie terenu, wykonanie odcinka chodnika oraz wjazdu na plac przy remizie oraz przy planowanym placu zabaw i siłowni zewnętrznej. Przy remizie strażackiej znajduje się również „Przystanek Przyroda” – miejsce postojowe dla rowerzystów. Wykonanie powyższych prac znacznie poprawi wygląd estetyczny wsi oraz stworzy dogodne i bezpieczne miejsce dla mieszkańców.

- plac przy boisku sportowym w Łazach Wielkich jest kolejnym miejscem spotkań i integracji mieszkańców, zwłaszcza gdy na boisku odbywają się zawody sportowe, mecze, festyny, itd. W chwili obecnej nie ma tam parkingu, w związku z czym konieczna jest budowa placu parkingowego, co znacznie poprawi wygląd estetyczny wsi oraz stworzy dogodne miejsce do parkowania pojazdów.

- wzdłuż dróg powiatowych biegnących przez Łazy Wielkie i Łazy Małe wymagana jest budowa chodników, które ze względu na układ wsi stanowią naturalne miejsce spotkań i integracji mieszkańców. W chwili obecnej wzdłuż dróg powiatowych przebiegających przez miejscowości nie ma chodników, co w znacznym stopniu wpływa na zmniejszenie bezpieczeństwa mieszkańców. W związku z powyższym planuje się budowę chodników wzdłuż dróg powiatowych nr 1450D oraz 1452D.

- wzdłuż dróg powiatowych i gminnych przebiegających przez Łazy Wielkie, Łazy Małe i Porębę wymagana jest budowa oświetlenia oraz jego uzupełnienie. Zapotrzebowanie na uzupełnienie lamp oświetleniowych na istniejących słupach oraz budowę oświetlenia jest duże. Poprawa stanu oświetlenia będzie miała bezpośredni wpływ na znaczną poprawę bezpieczeństwa oraz jakość życia mieszkańców.

6. Opis zadania pn.: „Budowa placu zabaw i siłowni zewnętrznej w miejscowości Łazy Wielkie”

Planowana operacja polegać będzie na budowie placu zabaw dla dzieci i młodzieży wraz z siłownią zewnętrzną w miejsce istniejącego boiska do siatkówki na działce ewidencyjnej nr 378 obręb Łazy Wielkie, której właścicielem jest Gmina Krośnice.

Teren przeznaczony pod plac zabaw i siłownię jest płaski, trawiasty, ogrodzony płotem z metalowej siatki. Projektowany plac zabaw oraz siłownia zewnętrzna przewiduje umiejscowienie na terenie ogrodzonym o pow. 355 m²

Zaplanowano dziewięć urządzeń stanowiących wyposażenie placu zabaw (tj. huśtawka Bocianie Gniazdo, piaskownica, huśtawka wagowa, zestaw zabawowy, kogut na sprężynie, pies na sprężynie, karuzela talerzowa z siedziskami, huśtawka podwójna wahadłowa, drabina pozioma) oraz cztery urządzenia siłowni zewnętrznej (tj. wyciąg górny, orbit rek, wioślarz, wahadło/twister). Rozmieszczenie tych urządzeń zaplanowane zostało z zachowaniem obszarów stref bezpieczeństwa wymaganych dla poszczególnych rodzajów urządzeń. Projektowane prace budowlane nie wymagają żadnych przyłączy.

7. Opis i wizualizacja zadania pn.: „Modernizacja boiska sportowego w Łazach Wielkich”

Planowana operacja polegać będzie na modernizacji boiska sportowego w Łazach Wielkich na działce ewidencyjnej nr 159 obręb Łazy Wielkie, której właścicielem jest Gmina Krośnice.

Planowany zakres prac do wykonania:

- ogrodzenie boiska wraz z furtkami i bramą wjazdową;
- budowa parkingu na ok. 10 miejsc parkingowych;
- budowa studni, która będzie służyć do podlewania murawy;
- oświetlenie boiska;
- prace naprawcze murawy, wykonanie dosiewki, nawodnienia, itp.;
- zakup i montaż piłko chwyków za bramkami – 2 szt.;
- zakup i montaż nowych bramek na boisku – 2 szt.;
- wykonanie/budowa/zakup trybun;
- zakup ławek i koszy na śmieci;
- zakup wiat dla piłkarzy przy boisku – 2 szt.;
- budowa amfiteatru (mała scena oraz podłoga do tańczenia);
- rozbudowa i modernizacja domku klubowego – ogrzewanie, ocieplenie i odnowienie elewacji, wymiana drzwi, malowanie wewnątrz, uzupełnienie armatury sanitarnej, montaż rynien. Rozbudowa o pomieszczenie, w którym sołectwo i Stowarzyszenie „Aktywne Łazy” mogłoby przechowywać m.in. stoły drewniane, itp., które nie mieszczą się w świetlicy wiejskiej.

8. Opis zadania pn.: „Budowa kanalizacji sanitarnej wzdłuż drogi powiatowej nr 1450 wraz z przyłączami w miejscowości Łazy Wielkie”

Przedmiotem inwestycji jest budowa kolektora kanalizacji sanitarnej Ø200 PVC-U wraz z przyłączami Ø160 PVC-U. Kanalizacja sanitarna będzie odbierać ścieki bytowo-gospodarcze z przyległych gospodarstw domowych. Zgodnie z warunkami budowy kanalizacji sanitarnej ścieki zostaną odprowadzone do istniejącego kolektora ks200 zlokalizowanego w działce 129/3 stanowiącej własność Agencji Nieruchomości Rolnych.

Do budowy kanalizacji sanitarnej należy użyć wyłącznie rur i kształtek wykonanych z litego materiału.

Projektowane przykanaliki należy połączyć z projektowanym kanałem Ø200 poprzez projektowane studzienki lub za pomocą przyłączy kulowych.

Na kanałach grawitacyjnych Ø200 należy zastosować betonowe studzienki prefabrykowane łączone na uszczelkę o średnicach Ø1000, które winny odpowiadać normie PN-EN 1917 lub odpowiedniej aprobacie i być rozmieszczone zgodnie z dokumentacją projektową.

9. Opis zadania pn.: „Budowa kanalizacji sanitarnej dla działek zlokalizowanych przy drodze gminnej – działka nr 242, 228 wraz z przyłączami w miejscowości Łazy Małe”

Projektowana kanalizacja sanitarna umiejscowiona została w ciągach komunikacyjnych – w działkach drogowych – gminnych. Ze względu na ukształtowanie terenu oraz lokalizację odbiornika zaprojektowano układ grawitacyjno-tłoczny odprowadzenia ścieków. Ścieki z przyległych zabudowań zostaną odprowadzone przez projektowane odgałęzienia Ø160 kolektora grawitacyjnego Ø200 do przepompowni ścieków zlokalizowanej w działce drogowej dz. nr 242. Następnie ścieki zostaną przetransportowane kolektorem tłocznym Ø90 do odbiornika – kanalizacji sanitarnej Ø200 (dz. nr 241). W celu doprowadzenia ścieków do odbiornika zaprojektowano przekroczenie dna potoku Jesionka kolektorem tłocznym Ø90 metodą bezwykopową. Przed miejscem odprowadzenia ścieków do istniejącej kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej zaprojektowano studnię rozprężną w celu wytracenia prędkości ścieków wypływających z kolektora tłoczonego.

Lokalizacja przepompowni została ustalona na działce gminnej nr 242, w pasie jezdni. Szafkę sterowniczą należy posadzić na granicy działki nr 242.

Projektowana kanalizacja sanitarna umiejscowiona została w ciągach komunikacyjnych dróg gminnych z założeniem ich wykonania metodą wykopu otwartego jak również metodą bezwykopową. Roboty budowlane związane z wykonaniem kanalizacji sanitarnej wymagają konieczności rozebrania istniejących konstrukcji nawierzchni i elementów poszczególnych dróg na trasie projektowanej kanalizacji.

10. Opis zadania pn.: „Budowa kanalizacji sanitarnej dla działek zlokalizowanych przy drodze gminnej – działka nr 224 w miejscowości Łazy Małe”

Przedmiotem inwestycji jest wydłużenie sieci Ø200 PVC i budowa przyłącza kanalizacji sanitarnej Ø160 PVC wraz z studzienką Ø1000 łączącą sieć z przyłączem. Zgodnie z warunkami budowy kanalizacji sanitarnej ścieki z działki 379/5 zostaną odprowadzone do istniejącego kolektora ks200, zlokalizowanego na działce 224.

Do budowy sieci kanalizacji sanitarnej należy użyć wyłącznie rur i kształtek z PVC-U wykonanych z litego materiału. Projektowany przykanalik należy połączyć z projektowanym kanałem Ø200 poprzez studzienkę Ø1000.

Na kanale grawitacyjnym Ø200 należy zastosować betonową studnię prefabrykowaną łączoną na uszczelkę o średnicy Ø1000, która winna odpowiadać normie PN-EN 1917 lub odpowiedniej aprobatie technicznej i być rozmieszczone zgodnie z dokumentacją projektową.

11. Mapa ewidencyjna miejscowości wraz z umiejscowieniem planowanych inwestycji.

ŁAZY WIELKIE

130/1 130/2

- zaplanowane do przebudowy drogi
- zaplanowane odniki kanalizacji sanitarnej
- zaplanowane do budowy chodnika
- zaplanowane odniki oświetlenia przy ulicy

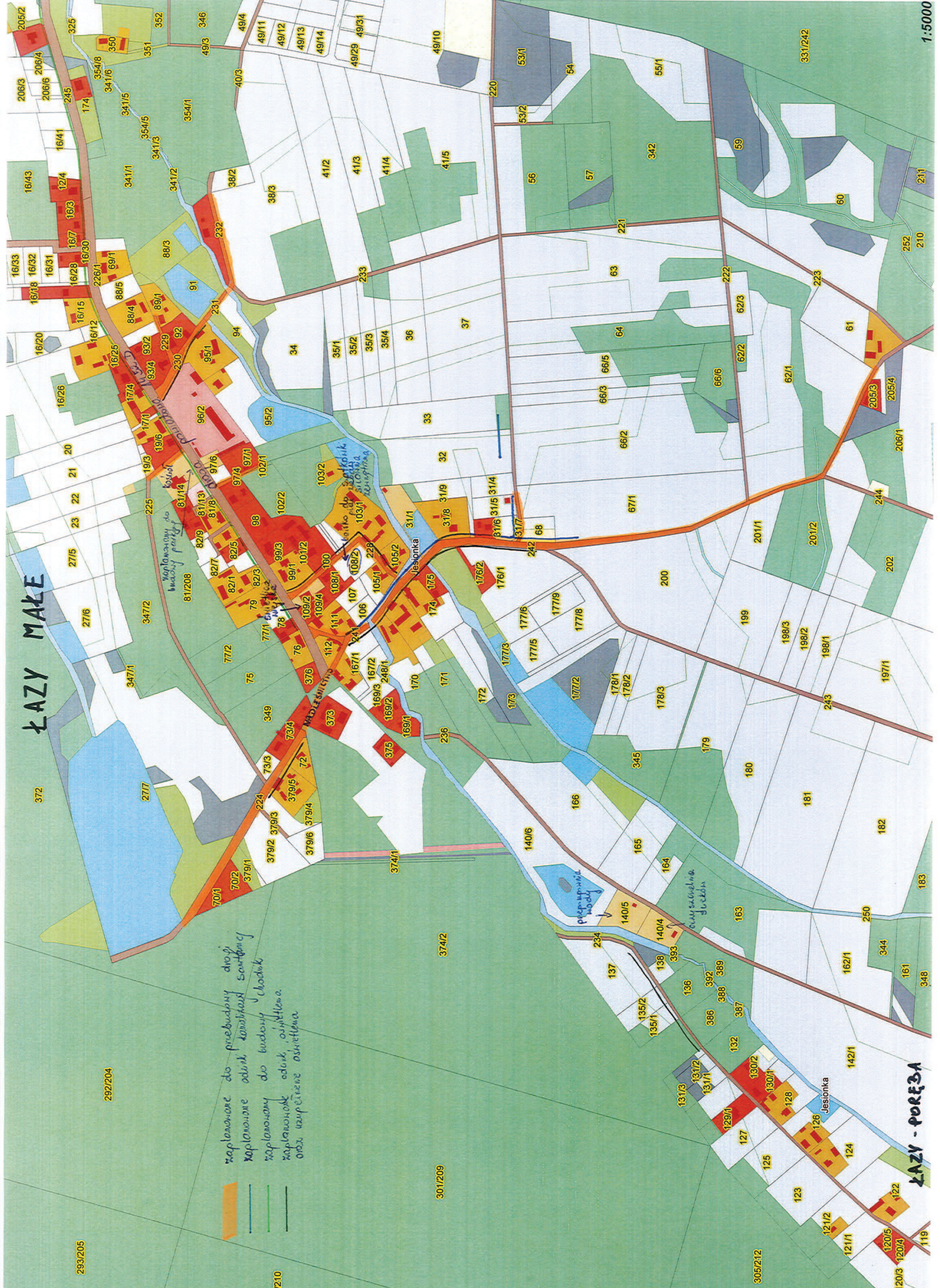
boisko do piłki nożnej 159

rezerwa strażacka

ul. Armii Krajowej

ŁAZY MAŁE

1:5000

zaplanowane do przebudowy dwójki
zaplanowane odskok konstrukcji szachtowej
zaplanowany do budowy obiektu
zaplanowane odskok, obiektowa
inne urządzeniowe obiektowa

ŁAZY - PORĘBA

UZASADNIENIE

Plan Odnowy Miejscowości wsi Łazy Wielkie i Łazy Małe stanowi sformalizowanie kierunków dążeń mieszkańców sołectwa do poprawy jakości i warunków życia oraz pracy we własnej miejscowości. Stanowi wyraz planowanych działań społeczności wiejskich, gdzie priorytetem jest integralność wsi jako jednostki osadniczej i harmonizacja podstawowych funkcji wsi: mieszkalnej, produkcyjnej, usługowej oraz wypoczynkowo-rekreacyjnej. Plan Odnowy Miejscowości stanowi swego rodzaju strategię rozwoju miejscowości na czas obecny i przyszły.

Plan Odnowy Miejscowości stanowić będzie podstawę do ubiegania się o wsparcie finansowe na zaplanowane działania z dostępnych źródeł pomocowych, w tym o wsparcie w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

Plan Odnowy Miejscowości wsi Łazy Wielkie i Łazy Małe na lata 2016-2023 został przyjęty uchwałą nr 3/2016 zebrania wiejskiego w sołectwie Łazy z dnia 24 listopada 2016 r.

Przewodniczący Rady Gminy Krośnice

Piotr Morawek